

Хош гелдинг, аявлу рамазан ай!

*Къуръанда булай айтыла (магънасы):
«Рамазан ай – адамланы тюз ёлгъа
бакъдырагъан, гертини де, ялгъандан
айырагъан Къуръан тюшюрюлген ай»
(2-нчи сура, 185-нчи аят).*

Бусурманланы лап агъамиятлы ва абурлу айы геливию булан охувчуларыбызны къутлайбыз!

Ансар Рамазанов

Пайхаммарны ﷺ гъадисине гёре, рамазан айны геливию булан женнетни къапулары ачыла, жагъаннемни къапулары буса ябыла ва бусурманланы тюз ёлдан тайышдырмасын, гъакъ ёлдан бурмасын учун шайтанланы байлай. Башгъа гъадисде булай айтыла: «Эгер де адамлар рамазан айны ниъматларын, яхшылыкъларын биле эди буса, олар бу ай даим узатылгъанны сюер эди». Бу айда товба этегенлеге гечилмекни умуту кёп къадар арта, этген ишлери мизан терезелер булан чегилгенде де, олар яхшылыкъгъа багъып авур тартажакъгъа да умут оьсе. Шо саялы рамазан ай башлангъандокъ алда этилген гюнагъ ишлеге гъёкюнноп, товба этмеге тарыкъ, Аллагъдан озюн гечмекни тилемеге герек. Шону булан бирче болгъан чакъы кёп яхшы ишлер этмеге, жамият булан ва межитде намаз къылмагъа, ата-ананы, къардашланы, айлана якъдагъыланы сююндюрмеге, гечмеге тарыкълар бар буса, гечип, къылынмагъан намазлар буса, шоланы телемеге, мекенли кюйде таравихлени, озге суннет намазланы къылмагъа, Къуръан охумагъа, салават салмагъа, башгъа дуалар охумагъа, дин илмулагъа уйренмеге, Исламны гъакъында айтылагъан мажлислерде ортакъчылыкъ этмеге, садагъа оьлешмеге, гери урулагъан затлардан арёк болмагъа къасткъылмагъа тарыкъ бола. Шолай этмеге неге тарыкъ десе, бу айда этген яхшы ишлер учун зувап кёп керенге артагъанда йимик, яман ишлер этилсе де, жаза да артагъанны билмеге герек.

Бусурманлагъа Аллагъ бу айда берген савгъат – рамазан айдагъы ораза тутув ва шо саялы берилеген шабагъат бола.

Рамазан айгъа гъюрмет

Рамазан айда гюндюз вакътиде бусурманман деп айтагъан, тек авзунда сигарети булангъы яда урлукъ чертеген, о-бу чайнайгъан адамланы гёрмеге бола. Рамазан айда ораза тутувгъа булай янашыв сав Ислам динге гъюрметсиз билдиреген бола ва тарбиясызлыкъны, эдепсизликни де гёрсете.

«Нузхатуль Мажалис» деген китапдан алынган уьлгю ораза тутагъангъа гъюрмет этив де яхшы ишлерден экенин гёрсетсе.

Бир мажуси (бутперес адам, огнепоклонник) бусурманлар турагъан авулда яшай болгъан. Бир гезик рамазан айда ол уланы къырда ашайгъанын гёре. Мажуси

уланын уьйге чакъырып, ол ораза тутагъан бусурманлагъа гъюрмет билдирмегенине такъсырлагъан болгъан. Заман гетип, ол мажуси герти дюньягъа гёчген сонг, бир алим ону тюшонде женнетде уллу тахта олтуруп гёре. Алим огъар: «Сен чи бусурман тюгюл эдинг. Женнетге нечик чыкъмагъа болдунг?» – деп сорай. Ол: «Оьле турагъанда Есибиз магъа шагъадатны гелтирмеге юрегиме салды. Гъакъ юрекден инанып ва шагъадатны герти этип, мен Яртагъаныбызгъа бусурман болуп гетдим», – деди.

Иътикаф

Айшат етишдирген кюйде, Аллагъны Элчиси ﷺ рамазан айны ахырынчы он гюнюнде ва гечесинде иътикаф эте болгъан, демек шо заманны межитде ибадат эте туруп йибере болгъан.

» 3

Номерде:

Ораза тутмакны баяны

Къайгъылар гелтиреген къара айгъыр

Зикру

бет 6

Озьюнгню тилинге тергев эт

Тил булан кёп гюнагълар къазанма бола. Шоланы бириси башын сёйлев гысаплана. Кёбюсю гезиклерде адамлар кимесе биревню арагъа салып ойлаша, башгъа адамны гъакъында яман сёзлер айта, къайдагъы бош сёзлени, айтды-къуйтдуланы яа. Шо тили булан этилеген лап уллу гюнагъланы бириси гысаплана.

Гъамзат Нурмагъамматов

Пайхаммардан ﷺ булай гъадис тапшурула: «Сиз башын сёйлевден сакъ болугъуз, гъакъыкъатда, башын сёйлев къатынгъа намартлыкъ этгенден де яман».

Адамланы кёбюсю озгелени гъакъында бар затны, яни тюзюн, айтабыз дей, шону учун гюнагъ болмай деп гысап эте. Билигиз, адам озюнню гъакъында эшитме сюймейген бары да зат, гъатта шо тюз буса да, башын сёйлев бола, яни, тенге-тенг гъарам гысаплана.

Олай да, айтагъан адам йимик, тынглайгъан да гюнагъ къазана. Шо гъакъда Пайхаммарны ﷺ гъадисинде булай айтыла: «Гъакъыкъатда, тынглайгъан да – айтагъан адам булан пайчы, олай да айтды-къуйтдучаланы бириси гысаплана».

Бу гъадисден англашынагъан кюйде, тынглайгъан адам да айтгъан адам йимик гюнагъ къазана, яни, айтды-къуйт-

дучугъа айлана.

Гъасил:

Оьрде айтылгъан затдан шулай гъасил чыгъа, демек, адамны гъакъында ол эшитме сюймейген затны, шо тюз буса да, ялгъан буса да, айтма тюшмей. Олай да, шо ёрукъдагъы затны айтагъангъа да тынглама тюшмей.

Бизин заманда шулай гъаллар кёп бола: бир-нече ювукълар яда къурдаш тиштайпалар къаршы бола, саламлашалар ва бирче болгъан чакъы заманында кимесе биревню гъакъында айтды-къуйтду юрюте, кимесе биревню кемчиликлерин ва этген ишлерин арагъа салып, башын сёйлей. Шоллукъда, озлер де билмей-

ли, олар барысы да уллу гюнагъ къазана. Озьлюгюнден шулай суаллар тувулуна: шолай гъаллардан озюн нечик сакълама герек? Къурдашлар булан ёлугъувланы гери урма герекми дагъы?

Жавап:

Сизге къурдашыгъыз (яда къурдаш тиштайпагъыз) булан ол лакъырны мурада онуозюнню терс ишлерин арагъа чыгъармакъ учун юрюле деп ойлашмасын учун, янгъыз ерде сёйлеме тюше. Озьюгюню негеллеригизни гъакълыкъын ачыкъ этме, сиз гертиден де ону ва озьюгюню уллу гюнагъдан сакълавда къурдашыгъыз-» 4

Магъачкъалада «Биз Пайхаммарны ﷺ сюебиз» деген конкурс оьтдю

23-нчю майда Магъачкъалада Дагъыстан гуманитар институтда «Биз Пайхаммарны ﷺ сюебиз» деген конкурс оьтгерилди. Бу ишде Дагъыстанны муфтияты ва ДР-ны дин булан байлавлу Комитети де ортакъчылыкъ этди.

Конкурсда республиканы шагъарланы ва районланы уьчер адамдан жыйылган командалары ортакъчылыкъ этмеге бола эди ва оланы ортакъчылары чагъына гёре дазуланмай, тек дин охув ожакъларда охуп билим алмагъан адамлар болмакълыкъ – шарт.

Командалар тогъа тарта туруп, финалгъа Магъачкъала шагъарны, Хасавюрт ва Къарабудагъгент районланы командалары чыкъды. Биринчи ерлер де нагъжада шо кюйде пайланды. Финалдагъы оюнну темалары булай болду: Пайхаммарны ﷺ муьжизатлары, адамланы атлары ва белгили тахлар, Пайхаммарны ﷺ гъадислери, Пайхаммарны ﷺ оьр даражалы хасиятлары ва огъар бакъган сююв. Уьч де команда оьр даражалы билимлерин гёрсетди ва берилеген соравлагъа жаваплар къайтарды, тек алдынлыкъны алгъан командаланы жаваплары толу экенге гёре олар биринчи ерлер къазанмагъа болду.

Оюнну биринчи ерлени алгъан командаланы ортакъчыларыны атлары: Магъачкъаладан – Мугъамматмухтар Халимбеков, Мугъаммат Рамазанов, Магъамматгъажи Мусалмагъамматов; Хасавюртдан – Абдулла Исаев, Шамхал

Шамхалов, Асгъаб Кудуев; Къарабудагъгентден – Магъамматкамил Рашидов, Жамиля Гъажиева, Саньят Вадагайбова. Жюри членлери къаравчулагъа салам сёзлер де айтды, конкурсда алдынлыкъны алгъанланы да къутлады.

«Бугюн мунда утгъанлар да, утдургъанлар да ёкъ. Конкурса ортакъчылыкъ этгенлер, гъатта огъар нечик буса да кёмек этгенлер де – бары да утдулар. Амма билим болгъан булан болуп къалмайгъанны эсде сакълама тарыкъ, аслусу билимлеге гёре яшамагъа тарыкъ. Эгер Фирдавус женнетде биз Пайхаммарны ﷺ гёрмеге болсакъ ва ону Гъавс булагъындан сув ичмеге болсакъ – шо герти уьстюнлюк болур!» – деди Магъачкъаладагъы «Сапар» межитни имамы Магъамматгъанапи гъажи Гъамзатов.

Жыйылганлагъа конкурсну абурлу къонагъы, дин ишлеге байлавлу Комитетни председатели Сулейман Магъамматов булай агъамиятлы ишлер бусурманланы бирлигине пайда гелтире, республикада паракатлыкъ бодурмакъгъа да ёл ача, деди.

Дагъыстанны муфтисини атындан ону биринчи орунбасары Агъмат гъажи Кахаев жыйылганлагъа барысына да, олай да бары да бусурманлагъа да билимлеге гёре яхшы амаллар этмеге ёрады. Олай да ол конкурсну алдынлы ерлерин алгъанлагъа гележекде муфтият булан Ислам динни пайдасына ишлемеге чакъырды.

Жагъил алимлени бютюнроссия конкурсун

Май айны ахырында Хасавюрт шагъарда жагъил алимлени ва гъапиэзлени 13-нчю бютюнроссия конкурсун оьтгерилди. Адатлангъан кюйде, гъар йыллыкъ бу конкурс Хасавюртдагъы Сайидбек Дайитовну атындагъы Дагъыстан араб маданиятны ва теология институтну бинасында оьтдю. Дагъыстанны бу шагъарына Темиркъазыкъ Кавказны республикаларындан, Москвадан, Къазандан ва Россияны оьзге регионларындан ислам охув ожакъланы 200-ден артыкъ жагъил алимлери гелген эди. Бу билимлени тогъа тартывунда гъар гезик дагъыстанлы ва мычыгъыш алимлер де къонакъ гъасапда ортакъчылыкъ эте. Дагъыстанны муфтисини атындан ону биринчи орунбасары Агъмат гъажи Кахаев салам берди, жыйылганланы барысына да баракалла

айтды. Мычыгъыш республиканы дин къурумлар булан байлавлукъ т у т а г ъ а н к ъ у р у м н у ёлбашчысы Ризван Дадаев баракалла сёзлер айта туруп, хоншу республикаланы халкъларыны къурдашлыгыны гъакъында эсгерди.

«Намаз» деген бёлюкде биринчи ерни Магъамматгъанапи Рашидов алды (огъар бир минг ярым доллар акъча савгъат этилди). «Хифз» деген илмуда Магъаммат Алигъажиев алдынлыкъны алды («Лада Гранта» маркалы машин савгъат). «Ислам илмулар» деген тармакъда буса биринчи ерге Абдула Темирбулатов чыгъа («Фольксваген Поло» маркалы машин савгъат).

Малайзиялы ажай дюньяда лап къарт адам

Малайзиялы ажай дюньяда лап къарт адам Малайзияда яшайгъан 116 йыллыкъ Яти Мусди дейген бусурман къатын Ер юзюнде лап уллу чагъындагъы адам деп токъташдырылган. Гъасапгъа алывну милли къурумунда белгилеген кюйде, ол ажай 1899-нчю йылы апрель айында тувгъан.

Гъалиге 116 йыллыкъ Мусди Жохор деген штатны Бату Пахат деген юрт еринде авлетини 42 йыллыкъ яшы булан яшай.

Ерли газетлер билдиреген кюйде, ажайып чагъындагъы бу къатын Къуръан охуй, гъаргюн тагъажут намаз къыла. Бу йыллагъа етишген Яти оьзге

къарт адамлар йимик хронический аврувлар булан аврумай. Ону давлениеси, шекер ва юрек аврувлары, олай да оьзге къыйнайгъанлары ёкъ. Янгыз ол бираз осал эшите. Ол аслу гъалда дюгю ва бишген овошлар ашай.

Москвада «мобильный межит» деген проект арагъа чыкъгъан

Бираз алдын Москвада намаз къылмагъа сюеген, тек онгайлы ер тапмайгъанлар учун «мобильный межит» деген проект булан шагъарны орамларында бир-нече хас кюйде онгарылган троллейбуслар геземеге герек эди. Амма бу тамаша ва бек пайдалы проектни ойлашгъанлар айтагъан

кюйде, гъали бу ишде алышынывлар болду. Москваны орамларында дегерчикли межит май айны ахырында да арагъа чыгъып битмес.

Ажайып проектни Айрат Касимов дейген ёлбашчысы англатагъан кюйде, тахшагъарны гъакимияты булан бир-бир масъалалар чечилмеген саялы, на-

маз къылмагъа сюеген бусурманлагъа гъали де сююнмеге эрте.

Амма бек гъажатлы бу «мобильный межит» деген проектни ойлашгъанлар мурады яшавгъа чыгъар деп умут эте ва оьзлерден болагъан къастын къылмагъа да гъазир, гъаракат этип де туралар.

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

Главный редактор
Абдул-Азиз МИЧИГИШЕВ

Канонический редактор
Абдулла АДЖИМОЛЛАЕВ

Дизайн, вёрстка
Мухаммад МУСАЕВ
Иса ОМАРОВ

Менеджер
Абдусабир АХМЕДОВ

Газета зарегистрирована Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.

Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-42079 от 24 сентября 2010 г.
Индекс 51325
При перепечатке ссылка обязательна.

Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20.

Заказ № _____
Сдано в печать 30 мая 2015 г. в 18:15
Тираж 2. 600 экз.

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала,
ул. Аскерханова 13а.

Телефоны:
Редакция: (8722) 51-85-22.
Подписка и доставка по г. Махачкале: 914-222.
по Республике Дагестан: 8-988-699-28-24.

E-mail: assalamweb@gmail.com;
www.assalam.ru

Хош гелдинг, аявлу рамазан ай! Ораза тутмакъны баяны

1 « Пайхаммар ﷺ оьлген сонг шолай ону къатынлары да эте болгъан. Бизге де шо гюнлени иьтикаф этивде йибермеге яхшы. Иьтикафны он гюн этмеге бажармайгъан гиши шону оьзю болгъан чакъы этсе де ярай: бир нече гюн буса да, бир гюн буса да, гъатта бир сагъат яда бир минут! Межитде иьтикаф этип йибермеге янгыз рамазан айда тююл, оьзге заманда да яхшы санала.

Рамазан айда ораза тутувну гъакъында бир-нече гъадис
Рамазан айда ораза тутгъан гишиге алда этилген бары да гюнагълары гечиле.

Рамазан айда шардангъа туруп ашамакъ барлыкъны болдура. Шардангъа туруп ашагъзы.

Эртен де бир Къурбан аят охугъангъа аятдагъы гъарпланы санавуна гере яхшылыкълар болажакъ. Шолай яхшылыкъланы дин учун жанын къурбан этген шагъитлер ала.

Рамазан айда жамият булан намаз къылмагъа гъаракат этеген гишиге, къылгъан ракаатланы санавуна гере женнетде нурден шагъар этилине.

Эгер де Есибизни къуллары рамазан айны берекетин ва яхшылыкъларын англай ва биле эди буса, олар бу ай сав йыл узатылгъанни сюер эди.

Рамазан айда бир гюнагъ иш этген

адамгъа эки къат такъсыр болажакъ, яхшы иш этгенге де эки къат шабагъат бола.

Рамазан айгъа уллу гъюрмет булан янашмагъа тарыкъ. Шону ниьматлары иманы барланы сююндюре. Бу айны биринчи он гюню яхшылыкълар гелтире, экинчи он гюню Яратгъаныбызны гечивню гелтире, уьчюнчю он гюн буса – жагъаннемни отундан сакълай.

Аллагъ булай дей: «Гъей малайиклер, Мени учун кеп чегивню, леззет алывну, ашны, сувну къойгъан къулума къарагъыз чы!»

Женнетни «Райан» деген къапурлары бар, шондан таба янгыз ораза тутгъанлар гирмеге бола. Шондан таба гиргенлер Яратгъаныбызны геремеге болажакъ деп айтылгъан.

Бары да затны оьз ёлу бар, ибадатгъа, Аллагъгъа къуллукъ этивге элтеген ёл – ораза.

Къалкъан уруида адамны къоруйгъанда йимик, ораза да шо кепде жагъаннемни отундан сакълай.

Ким рамазан айда ата-анасын сююндюре буса, олагъа тынглай буса ва болагъан кююнде кемеке эте буса, шогъар Аллагъ Рагъмусун бакъдыра ва Пайхаммар ﷺ огъар кемекеге геле. Ораза тутугъуз – шо савлукъгъа да пайдалы.

Рамазан айда гюнагъ ишлени къоягъанлагъа Яратгъаныбыз Аллагъ 11 айны гюнагъларын гече.

АБУСУФЪЯН АКАЕВНИ «САФИНАТУН НАЖАТ» ДЕГЕН КИТАБЫНДАН

Ай, дин къардаш! Гишиге рамазан айда ораза борч болмакъны шартлары дёртдюр: – бусурман болмакъ – бир, – гъакъылбалыкъ болмакъ – эки, – авлия болмамакъ – уьч, – ораза тутмагъа гючю етишмек – дёрт

Оразаны рукнулары дёртдюр:

Аввалгъынчысы – негет этмекдир.

Негетни: «Мен негет этдим тангала ораза тутмагъа, шу йылы рамазан айыны парзын тюз этмекден Аллагъгъа», – деп этер. Сюннет ораза болса: «Мен негет этдим тангала ораза тутмагъа, сюннет Аллагъгъа», – деп этер.

Парз болгъан оразаны негетин гече этмек борчдур. Сюннет оразаны негетин тюз намазгъа ерли, къачан этсе де ярайдыр. Экинчиси – къатынгъа ювукълукъ этмекден сакъланмакъдыр.

Къатынгишини оьпмек булан болду, оьзге зат булан болду, шагъват чыкъса да, ораза бузуладыр.

Уьчюнчюсю – къусмакъдан сакъланмакъдыр.

Амма ихтиярсыз къусмакъ булан ораза бузулмайдыр. Адамны къакъырыгъы да, авзуну ичине гелгенче ютулса, къайырмайдыр. Амма авзуна гелген сонг, ихтияры булан къайтарып ютса, ораза бузуладыр. Дёртюнчюсю – аш болду, оьзге зат болду, не ерден гетсе де, ичине гетмекден сакъланмакъдыр. Шону учун оразалыкъда намазгъа жувунагъанда, бурнуна сув алмакъ да, асталькъ гереклидир.

Бек этип де, «бурнундан ич», деп айтар чакъы ерине гетсе, ораза бузуладыр.

Ихтиярсыз болду, унутуп болду, ашамакъ булан бузулмайдыр. Авуздан чыкъгъан сонг болса тююл эсе, тюкюрюкню ютмакъ булан да бузулмайдыр.

Оразаны сюннетлери он бирдир:

– гюн батмакъ белгили болгъан сонг, оразасын тез ачмакъ – бир, танг къатмакъда шеклик болмагъан сонг, гече туруп ашайгъан ашны геч ашамакъ – эки, тилни ялгъан булан гъыйбатдан сакъламакъ – уьч, напсын гъавасындан сакъламакъ – дёрт, киринмесе ярамай буса, тангдан алдын киринмек – беш, къан чертмекден де, сагъыз чайнамакъдан да сакъланмакъ – алты, оразаны болса хурма булан, болмаса, сув булан ачмакъ – етти, оразасын ачагъанда: «Аллагъумма лака сумту ва ала ризкъика афтарту», – деп айтмакъ – сегиз, садагъа этмек – тогъуз, Къуран охумамакъ – он, ибадат этмек учун межитде олтурмакъ – он бир. Межитде ибадатгъа олтурмакъ гъар заман яхшыдыр. Амма хадир гечени талап этмек учун Рамазан айны йигирмасындан сонг, олтурмакъ – артыкъ яхшыдыр. Байрам гюнде, Къурбан

гюнде, Къурбан гюнден сонггъу уьч гюнде ораза тутмакъ – гъарамдыр. Аврув гишиге де, гъалал сапар этген гишиге де оразасын ачмагъа ярайдыр. Амма сонг телемеге герекидир. Негетни унутгъан гишиге де телемек борчдур. Бир гишини телейген оразалары болуп да, телемеге имканлыкъ болмай, оьлюп гетсе, ол гишиге геч зат ёкъдур. Амма, телемеге имканлыкъ болуп да, телемей оьлюп гетсе, гъар гюню учун сагъны дёрт пайыны бир пайын (600 грам) ашлыкъ чыгъарып, пакъыр-мискинге оьлешер яда бир ювугъу ону учун ораза тутмагъа ярайдыр. Амма бир гишини намазлары къалып оьлсе, ол гиши учун геч гиши намаз къылмагъа да ярамайдыр, ашлыкъ да чыгъармайдыр. Айлы къатынгъа да, гиччи яшы бар къатынгъа да яда оьзюне заралдан, олай да яшына заралдан къоркъа буса – оразаны ачмагъа ярайдыр. Амма оьзюне зарал болур – деп къоркъуп ачса, сонг тутмакъдан башгъа зат борч тюгюлдюр. Башгъа заралдан къоркъуп ачса, сонг тутмакъ да борчдур, гъар гюн учун шо эсгерилген ашлыкъны чыгъармакъ да борчдур. Бир гиши ювукълукъ этип, оразасын ачса, шо адамгъа оразасын телемек де борчдур, бир къулну азат этмек де борчдур. Огъар гючю етмесе, эки ай арасын бёлмей, ораза тутмакъ борчдур. Огъар да гючю етишмесе, алтмыш мискин гишиге, гъарисине шо эсгерилген къадар ашлыкъ бермеге герекидир.

Сюннет оразалар сегиздир:

гъаж къылагъан гишиден де, ёлавчудан да оьзге гишиге, арапа гюн тутмакъ – бир;

– зиль-гъижжа айны аввалгъы онунда тутмакъ – эки;

– ашура гюн тутмакъ – уьч;

– ашураны ал янындагъы гюн тутмакъ – дёрт;

– итни гюн тутмакъ – беш;

– хамис гюн тутмакъ – алты;

– гъар айны акъ гюнлеринде тутмакъ – етти;

– шаввал айда алты гюн тутмакъ – сегиз.

Шо алты да гюнню арасын бёлмей тутмакъ да, байрам гюнге тийдирип тутмакъ да – артыкъдыр. Оьзюне яда оьзге гишиге зарал болардан къоркъа буса, оьмюрюнде гъар гюн ораза тутмакъ – макругъдур. Къоркъмай буса – сюннетдир. Амма бир гюн къююп, бир гюн тутмакъ ондан артыкъдыр. Янгыз жума гюн тутуп, оьзге гюнлени къоймакъ – макругъдур. Рамазан айны аввалы дюрмю экен, тюгюлмю экен? — деп, шекли болгъан гюн сюннет ораза тутмакъ – гъарамдыр. Амма оьзюню адатына къаршы гелип къалса гъарам тюгюлдюр.

Бугюн биз сан якълыкъны уьстюнде ишлеме герекибиз

Бугюн Аллагъ учун сюювню гъакъындагъы темагъа тиейик. Шо оьзюню гъакъында ойлашма уьйренчикли болгъан сююв тююл, яни, бизге телевидениден таба шолай ойлашмагъа сингдирелер, суйсе о бразиялы яда индустанлы кеп сериялы кинолар болсун, шоларда да бизге шону таклиф эте.

Юсуф Магъамматов

бармы? Не амал, шолайлар кеп аз. Бугюн бизге шо сан якъны уьстюнде ишлеме тюше.

Аллагъ учун сюювню гъакъында бизге нени билме гереки? Биринчи гезикде бизге дин къардашыбызгъа бакъгъан янашывубузну яхшылашдырмакъ гъажатлы, сонг ону яхшы якъларын гёрме къаст этме тюше, сонг буса ортакъ гъажатланы ва ортакъ тилни тапма гереки. Дин къардашыбызгъа, шо лап гиччи кемеке буса да, кемеке этме къаст къылма тарыкъбыз, сонг башгълар да сагъа сен оьзюнге янашагъан кюйде янашма башламакъ деп инамлы кюйде айтма ярай. Нечикчи, бусурман бусурман учун гюгю йимик, шондан таба бизде бар бары да зат гёрюне.

Оьрде эсгерилген бары да затланы яшавгъа чыгъарма бизге Аллагъ кемеке этсин ва бизин къылыкъланы Къудратны Еси яхшылашдырсын!

Жавап бережегибизни унутмайыкъ

Бу сатырланы охуйгъанланы кёплери «маршруткалагъа» бир сама да мингендир. Минген сонг, бизге: «Къайдан да миндим шугъар, минмеген эдим буса, къолай да болар эди», – деген ойлар гелмей къалмагъандыр.

Абакар Дациев

Ёлда хыйлы тамаша затны гёрмеге боласан. Масала, ёл юрюшню низамын пешемей гъайдап тургъан гъайдавчу, ГАИ-ни къуллукъчуларын гёргендокъ, шоссагъат бютюнлей алышына. Адам ташыйгъанын да англама башлай. Булай янашыв ол гъайдавчу Яратгъаныбызны алдында жавап бермеге герекни англамайгъанны гёрсете. Кёплер ойлашагъан кюйде, машин гъайдайгъан кюйню дин булан бир аралыгы да ёкъ. Амма олар бютюнлей янгылыша: бу дюньяда болмаса да, герти дюньяда шо гъакъда билежеги гъакъ.

Мисал учун, гъадислеге гёре, пачалыкъны башчысы ватандашлары учун жавап бере, ожакъны башы – къатыны ва авлетлери учун, къуллукъчу – оъзюне таби болгъанлагъа ва малы учун, къойчу – гъайванлары учун жаваплы. Ыарисинден ахыратда соралажакъ. Шо кюйде, маршрутканы гъайдавчусу да, ону машининдеги адамлары саялы жавап бережек. Ёл юрюшню низамын нечик сакълагъаны гъакъда да огъар соралажакъ.

Бир гъадисде булай деп айтылгъан (маънасы): «Зулму этивден сакъланыгъыз, гертиден де, зулму – сорав алынагъан гюнде къарангылыкъ».

Низамны да бузуп, адамланы къркунчлу гъалгъа тарытагъан гишиге, зулумчу деп айтылмасмы дагъы? Ону айыбындан кимесе-бирев зарал гёрсе, ол шо саялы Яратгъаныбызны алдында жавап бермеге тюшежеги гъакъ зат. Бу дюньяны такъсырындан къркунчлу къркунчлу гъалгъа тарытагъан гишиге, зулумчу деп айтылмасмы дагъы? Ону айыбындан кимесе-бирев зарал гёрсе, ол шо саялы Яратгъаныбызны алдында жавап бермеге герекни англамайгъанны гёрсете. Кёплер ойлашагъан кюйде, машин гъайдайгъан кюйню дин булан бир аралыгы да ёкъ. Амма олар бютюнлей янгылыша: бу дюньяда болмаса да, герти дюньяда шо гъакъда билежеги гъакъ.

Гъадисде булай айтылгъан (маънасы): «Бусурман адамны къркунчлу гишини Аллагъаны малайиклери налатлажакъ». Башгъасында булай деп бар (маънасы): «Бусурман адамны къркунчлу гишини сорав алынагъан гюн Аллагъа да къркунчлу жакъ». Малайиклени налатын бу дюньяда гёрежеклик, сорав алынагъан гюнде буса къркунчлукъ гёрюв – булай гъайсыз гъайдавчу кюймагъа себеп тююлюмю дагъы?

Гъайдавчулар оъзюне булай туттагъангъа оланы тергейген кърумлар да айыплы. Бырын заманларда пачаланы тамаша ажив мердеш болгъан: олар простой адамланы яшавун билмек учун, багъалы опурагъын да къоюп, халкъ арагъа чыгъа болгъан. Оър къуллукълардагъы гъакимлерибиз де

шо мердешге гёре юрюй эди буса, нечакъы ажив болур эди. Олар яда оланы авлетлери заманда бир керен сама да, шо маршруткалагъа минип гезей эди буса, бу масъала къалма да къалмас эди.

Тувулунгъан гъалда пассажирлени айыбы да бар десек янгылыш болмас, неге тогъол низам бузувлар оланы иннемей турагъанлыгындан да бола. Сёзлеримни гертилемек учун, ГАИ-ни бир къуллукъчусу айтгъан хабарны гелтирейим. Ол айтгъан кюйде, бир гезик ону

машинин кьутуруп гъайдагъан маршрутка оза. Арты булан гъайдагъанда, маршрутканы чалтыгы сагъатда 130 километр болгъан. Токъатгъанда, гъайдавчу гюнагълы экенин англамайгъанны гёрюп, ол пассажирлеге: «Сиз неге бир зат да айтмай эдигиз?» – деп сорай. Бир къарт ажай: «Биз алгъасайбыз!» – дегени, озокъда, тамаша къалдыра. Маршруткаларда къарт адамлар, яш-юш кёп бола ва биз гъайдавчулагъа тийишли таъсир этмеге болмасакъ, оланы

токъатмагъа, эбинден гелтирмеге къарамасакъ, бир гюнагъсыз адамлар зарал гёрмеге бола. Шо заман гёре-биле туруп, яман ишни токъатмагъа къарамагъаныкъ саялы, гъайдавчугъа йимик, сорав бизден де алынажакъ. Шо гюн буса, инаныгъыз, алгъасайгъан гъеч бирев де болмажакъ ва этген бары да ишлерибиз, айтгъан сёзлерибиз мукъаятлы кюйде Мизан терезелерде чегилежек. Бир затны да о заман алышдырып болмажакъбызны да унутмайыкълар.

Оъзюнгю тилинге тергев эт

1 « ны инандырма герексиз.

Лакъырны барышында огъар оьпкелевлер этме тарыкъ тююлюм. Огъар оъзю юрютеген айтды-къуйтдулар учун уллу гюнагъ къазанагъанны англатьгъыз.

Адам айтды-къуйтду юрютегенни гёргенде, борч гъисапда, огъар шо гъарам экени ва шолай этме ярамайгъанны айтма герек ва Пайхаммарны сёзлерине гёре юрюме тюшегенни сингдирме тарыкъ: «Сизин арагъыздан ким гюнагъ иш этегенни гёрсе, кьолугъуз булан ону токъататыгъыз; эгер кьолугъуз булан бажармасагъыз, тилигиз булан токъататыгъыз; эгер тилигиз булан да токъататы болмай бусагъыз, ону булан сиз юрегизден рази болмагъыз».

Ону тилигиз булан «токъататыгъыз» деген сёзлени маънасы – ол этеген затны гъакъында айттып, шо гери урулагъан зат экени англатьгъыз. Ол этеген гюнагъ ишни токъатма чакъырыгъыз. Ким шу гъадисге гёре юрюмесе, ол Пайхаммаргъа тынглавсуз болагъан адамгъа тенг болур ва шолай тынглавсуз адам къазанагъан чакъы гюнагъ къазаныр.

Адамны лап яман якълары

Олай да бизин заманда ялгъан, берген сёзюню артын гелтирмейгенлик ва ш.б. кёп къраршы болагъан гюнагъ ишлер гъисаплана. Ялгъан – лап уллу

гюнагъланы бириси, лап яман алымлардан гъисаплана. Ялгъан айтагъан

адамгъа сиз оъзюгюз нечик янашагъаныгъызны эсте алыгъыз. Сиз ялгъан

айтагъанда да, эки яндагъыланы сизге янашыву да шолай бола. Ондан къайры да, бир керен ялгъан айтгъан адам оъзюне бакъгъан инамлыкъны даимге тас эте.

Экиюзлюкге тенг гелеген алым

Берген сёзюню артын гелтирмей къоюв Ислам динде шонча да сёгюле чи, гъатта экиюзлюге тенг этиле. Яни, берген сёзюню йырагъан адамны экиюзлеге тенг тэтелер.

Пайхаммар тапшургъан шулай гъадис (маънасы) шону исбат эте:

«Эгер шу уьч алым кимесе биревге хас буса, ол гъатта намаз къыла ва ораза тута буса да, экиюзлю адам гъисаплана:

1. Эгер адам бир затны гъакъында хабарлайгъанда ялгъан айта буса.
2. Эгер адам сёз берип, сонг артын гелтирмей буса.
3. Эгер адам оъзюне инанагъанда инамлыкъны тас эте буса».

Тергев этигиз, Пайхаммар бизге адамлар булан яхшы аралыкълар тутмакъны буюра (маънасы):

«Сиз адамлар булан яхшы аралыкълы болугъуз».

Оъзюбюзню ва оъзюбюзню ювукъ адамларыбызны барыбызны да Кыямат гюнгю балагъардан ва такъсырлардан сакъланма бизге Аллагъа кёмек этсин ва гъакъ ёлгъа салсын. Амин!!!

Аъзубиллягъи минашшайтани рражим
Бисмиллягъи ррагъмани ррагъмим

Аллагъумма аман,
Мин завалин иман.
Ва мин макру шайтан
Я къадимал игъсан.

Я бир Аллагъ, къадир Аллагъ,
Гъар бир ерде гъазир Аллагъ
Гъасиретим сен-сен, Аллагъ.
Лаилагъа иллялагъ.

Зикруну чинк яхшысы
Лаилагъа иллялагъ.
Женнетни къапу ачагъан
Лаилагъа иллялагъ.
Аллагъ рази болагъан
Лаилагъа иллялагъ.
Иман ёлгъа элтеген
Лаилагъа иллялагъ.
Юреклени ачагъан
Лаилагъа иллялагъ.
Гюнагъдан гечиреген
Лаилагъа иллялагъ.
Амалны яхшы этеген
Лаилагъа иллялагъ.
Зуваплар артдырагъан
Лаилагъа иллялагъ.
Васваслыкъ тайдырагъан
Лаилагъа иллялагъ.
Жагъаннемни ябагъан
Лаилагъа иллялагъ.

Аллагъны къадары

Я Раббана, сыйылы дюрсен бир Аллагъ,
Яратгъансан инсанны Сен дюньягъа.
Эки тюрлю ёл бергенсен олагъа,
Гъакъ юрекден инансын деп имангъа.

Адам булан Гъаваны сен яратдын,
Яратсын деп бу дюньяны миллетин.
Мугъаммат Пайхаммарны ﷺ яратдын.
Уммети юрютсюн, деп суннетин.

Дин къардашлар къарачыгъыз ойлашып,
Эки тюрлю аламаты берилген.
Биринчиси гюн шавлалы гюндюздюр
Инсан учун Аллагъ берген ол нюрдюр.

Экинчиси айдыр бизге гелеген.
Гечелерде бизге шавла берген.
Пон де, ай да – эки тюрлю аламат.
Бизин учун Аллагъ берген о савгъат.

Гюндюз агъа, гече буса инидир,
Инсан учун бу да дюр чю аламат.
Акъ булан къарангы да яратгъан.
Аллагъымдан гелген бизге о савгъат.

Арив булан эршини де яратгъан,
Къызыл булан, яшыл нечик аривдюр!
Улан булан къыз да уллу аламат.
Бу да дюр чю Аллагъ берген савгъат.

Яхшыны да, яманны да яратгъан,
Рагъмуну да, ачувну да яратгъан.

Эдепсизлеге

Огъ не къыйын
Башда гъакъыл болмаса.
Огъ не къыйын
Юрек нюрден толмаса.
Огъ не къыйын
Къулакъ сангырав болса.
Огъ не къыйын
Гёзлер де сокъур болса.
Огъ не къыйын
Илбис къуршагъан буса.
Огъ не къыйын
Ол адам намуссуз буса.
Огъ не къыйын
Айтгъанны да алмаса.
Огъ не къыйын
Айтгъангъа тынгламаса.
Огъ не къыйын
Озью де сорама.
Огъ не къыйын
Иман ёлда турмаса.
Огъ не къыйын
Эдепсизлик бар буса.
Имансызлар
Тюз ёллагъа тюшерми?
Яхшы-яман ол эдепсиз билерми?

Бу дюньяны леззетинден кеп алып,
Хуржунунгъу гъарам мадан толтуруп,
Яшларын да бара сени къутуруп.
Сююнесен къазанчынгдан олтуруп,
Къызларын да ялангъачгъа айлангъан,
Эркекlege кеп чекмеге сайлангъан.
Эдеп недир, инсан недир – билмейлер.
Ата-ана неге гёрмей буланы?
Тюз ёллагъа неге салмай баланы?
Билмейми экен Аллагъымны къазабын?!
Ахыратда чегежегин азабын?!
Ата-ана, уланкъардаш ёкъму экен?
Бу хорлукъну, эрши затны гёрмеге.
Анадашын-аявлангъан къызларын
Халкъ арада шунча сыйсыз этмеге?!
Эс табыгъыз, гёз ачыгъыз, къардашлар.
Яш наслуну гележегин ойлайыкъ.
Халкъыбызны тозулмагъа къоймайыкъ.
«Не авара», – деп, биз ягъада турмайыкъ.

Адам булан, илбисни де яратгъан.
Аллагъ берген бу да дюр чю бир савгъат.

Женнет де бар, жагъаннем де гёресиз,
Эки тюрлю амал учун яратгъан.
Яхшы амалдыр женнетлеге элтеген.
Яман амал жагъаннемге салагъан.

Иман да, Ислам да бар адамгъа
Инсан учун яралгъан ахырат да, дюнья да.
Гюнагъ да бар, инсан озью этеген,
Зувап да бар ону йыгып гетеген.

Онгунг да бар, солунг да бар санында,
Эки тюрлю гёз де берген къарамагъа.
Эки бутунг, эки къолунг санында.
Эки къулакъ яхшы-яман англама.

Язбаш геле, язы булан янаша.
Поз де геле, къыш булан тамаша.
Къышы сувукъ, язы буса яллавлу,
Барысы да бирни йимик аявлу.

Гёресиз чи эки тюрлю жутланы,
Инсан учун Аллагъ Озью яратгъан.
О дюньяны ахыры ёкъ, арты ёкъ
Бу дюньяны сагъатын да санайгъан.

Шону ойлап, Ким яратгъан билмесенг,
Бу затланы жанынг йимик сюймесенг,
Яратгъаным сенден Озью гечерми?
Муъмин болуп бу дюндядан гетмесенг.

Зая гетген оьмюрлер

Мен язаман, мен яшагъан кююмню,
Сиз англагъыз, языкъ гетген оьмюрню.
Энни гъали къанлы яшлы гёзлерим.
Умут этемен, анларсыз деп сёзлерим.

Мен язаман зая гетген оьмюрюм,
Аллагъ берген Ислам ёлну юрютмей.
Иман ёлну аркъанларын да билмей,
Яшарман, деп бу дюньяда мен оьлмей.

Бай да гете, гете воллагъ ярлы да,
Къарт да гете, гете амма яшлар да.
Мунда къалмай тахта олтургъан пача да.
Адашмагъа ярамай чы онча да!

Оьмюрлени сатып алма кюй де ёкъ,
Хапарсыздан тие ажжал-оьлюм окъ!
Адам неге ойлашмай барар ерин,
Табажыгъын жагъаннемни лап тёрюн?

Оьмюр сюрдюм ашавлар-ичги булан,
Дюньям учун къура эдим яшав планлар.
Мен чаба эдим дюньям учун къаст этип,
Оьмюрлер чи къала болгъан тез гетип.

Нечакъы чапгъан булан пайда ёкъ,
Оьмюр битсе тие экен ажжал окъ.
Вай адаршай, менден гетген оьмюрге,
Ахырым чы айланажакъ кёмюрге.

Ойламадым ахыратда уьюмню,
Онда барып азап чегер кююмню.
Хуржунларым толтурагъанман гюнагъдан
Бир аз сама да къоркъмадым чы Аллагъдан.

Аллагъ берген тюз ёлундан юрюмей,
Иман недир, Ислам не экенни билмей.
Гъайсыз эдим, яшавумдан къуванып
Бите болгъан сув да акъгъандай тез гетип.

Алдандым чы илбисни макрусун,
Кёп гюнагъ бар, энни мени уьстюмде.
Мункар-Накир соравунда не этермен?
Жагъаннемни ортасына гетермен.

Жагъаннемни нече де гючлю оту бар,
Забаниятлар элтип онда ташлажакъ.
Онда болмас не хатир де, не бет де.
Алтты саным кёмюр болуп яллажакъ.

Не саялы, – деп малайиклер сораса,
Олагъа берме менде жавап ёкъ.
Татли тилим мени онда тутулар,
Чокъмар таякъ булан мени токъалар.

Алдыма чыгъар мени амалларым да,
Сенсен бизин яратгъан яшавунгъа.
Яман амал къаршы алдынгда табылар,
Яхшы амалгъа къара булут ябылар.

Элиме де мен рагъмуну болмадым,
Агълюлеримни де тюз ёллагъа салмадым.
Халкъ алдынгда абурум да ёкъ мени
Жагъаннемдир туражакъ ерим энни.

Агъ чегемен пуч гетген оьмюрюме,
Энни гъали мен языкъгъа не амал?!
Юрютмедим Аллагъымны ёлларын,
Кютмей эдим Пайхаммарны ﷺ борчларын.

Ай къардашым, геч болгъанча эсинг тап,
Аллагъымны борчларын кютме къара.
Пайхаммарны ﷺ суннетлерин де кют!
Билмей бусанг, билегенлерден сора.

Намазынг къыл, тутма къара ораза,
Секетинг тэле, сюндюр етимлени.
Аллагъынга ибадат эт гече туруп,
Гёзьяшынг тек юрегингден агъ уруп.

Мадина гъажы къатын Гъажиева, Бабаюрт.

- Гюмюшден этилген савут сабаны къолламагъа яраймы?

- Геритден де, Ислам дин эргилиге де, къатынгишилеге де гюмюшден ва алтындан этилген савут сабаны къолламагъа гери ура. Шоланы арасына къашыкълар, бошгъаплар чишлер, бичакълар ва ш.б. гире. Амма къолламагъа дагъы озге савут ёкъ заманда шо

гери урувну гючю тая. Пайхаммарны ﷺ гъадисинде булай айтыла: *«Чилле къумачдан этилген опуракъны гиймегиз, алтындан ва гюмюшден этилген савут сабадан ичмегиз ва ашамагъыз, шолар геритден де бу дюньяда имансызлар учун, бизин учун буса олар герти дюньяда»*. Шолай да эгерилген савут сабаны аривлук яда озге муратлар учун уйде сакъламагъа да яратылмай.

- Мен эшитген кюйде, Есибиз Аллагъ дуаны гечени уьчюнчю гесегинде къабул этежегини умуту артыкъ. Шо вакъти не заман бола?

- Гечени уьчюнчю гесеги эртен намазгъа ювукъда бола. Йылны вакътисинде гече де, гюн де бир кюйде турмайгъангъа гере, шо заман не сагъатда бола деп тутдуруп айтмагъа къыйын. Булай этмеге ярай: ахшам намаздан сонг эртен намазны вакътиси болгъанча заманны уьчге бёлуп, ахырынчы бёлгю шо бёлук болур.

- Чачланы къара тюсге боямагъа яраймы?

- Чачланы къара тюсге боямакъ гери урула. Абу Давут ва Насаи етишдирген гъадисде булай айтыла: *«Ахыр замангъа ювукъ бола туруп адамлар чачларын къара тюсге боямакъ ва олар женнетни ийисин де сезмежек»*. Амма эри ихтияр бере буса, къатын янгыз агълюсю учун деп чачларын къара тюсге боямагъа бола.

- Адамны жаны жагъаннемге тюссе, сонг къачан буса да женнетге чыкъмагъа боламы?

- Жагъаннем - Есибиз Аллагъ адамлардан ва жинлерден болгъан иманы ёкъ яда тынглавсуз болгъан къулларын адилли кюйде такъсыр ва жаза учун яратгъан ери. Гюнагълы бусурманлар, Сорав алынагъан гюн яхшы амалларындан эсе яман ишлери мизан терезелерде авур тартса, Есибизни адилли гюкмусу булан жагъаннемге йиберила. Онда олар этген гюнагъларыны авурлугъуна гере къалажакъ. Гюнагъларындан чайылгъан сонг, Яратгъаныбызны рагъмулугъу булан женнетге гийрилежек.

- Къаркъараны уьстюне хна булан суратлар, язывлар этмеге яраймы? Шо намазгъа тиими?

- Биз билеген кюйде, хна булан къаркъараны уьстюне суратлар, язывлар этмеге ярай, неге тюгюл хнадан таба гёнге сув тие. Шолай болгъанда хна суратлар бар кюйде намаз жувунмагъа да, намаз къылмагъа да ярай. Къатынгиши эрде буса, ол эрини ихтиярына гере, къолларын ва аякъ-

ларын хна булан боямагъа бола. Къаркъараны боялгъан ерлерин шо къатынгиши янгыз эрине ва магърам саналгъан къардашларына гёрсетмеге бола. Эгер де хна суратлар аврат деп саналагъан ерде этилген буса, озокъда, шолагъа эринден къайры бирев де къарамагъа болмай. Эрге чыкъмагъан къызлагъа буса хна суратланы этмесе яхшы (карагъат) деп санала. Эргилиге буса, булай суратлар этмеге гъарам.

- Къуръангъа тынглайгъанда башы ачыкъ гъалда тынгламагъа яраймы?

- Къуръангъа тынглайгъанда авратын япмакъ борч гъисапланмай. Амма къатынгиши буса башына явлукъ байламакъ, яхшы болур, деп санала.

Аявлу охувчулар, "Мобильный байлавлукъ" деген рубрикабызгъа SMS-лер геле. Тюпде шоланы беребиз. Шолагъа сиз де язмагъа бола-сыз.

Бизин номерибиз:
8928-800-01-97

- Васвас деген недир ва шондан нечик къутулмагъа бола?

- Шайтандан бизге гелеген бары да ойлагъа васвас, деп айтыла ва шолардан сакъланмакъ учун биз кёмек тилеп, Есибиз Аллагъгъа ялбарыбиз ва «аъзубиллягъи минашшайтани р-ражим» деп айтабыз, олай да «Ан-нас» сураны охуйбуз. Гъар заман шекликлер гелегенде инамлыкъгъа гечмеге тарыкъ, неге тюгюл мекенлик Аллагъдан геле, шеклик буса - шайтандан.

- Тувгъан яш сав да болуп, тек осал ва узакъгъа чыдамажакъ деген ойлар булан доктор огъар къарамай, ону оьлюп гетмеге къоймагъа боламы?

- Шолай этмеге докторну бир ихтияры да ёкъ. Тувгъан адам яшармы, яшамасмы ва нечик болары Есибиз Аллагъны къадарына гере бола. Доктор буса, ону оьлтюрмеге бир де ихтиярлы тюгюл.

- Бусурман тюгюл адамны тазиятына бармагъа яраймы?

- Бусурман адамгъа бусурман тюгюл адамны тазиятына бармагъа ярай, эгер оьлю ону къардашы, хоншусу, танышы буса. Танымайгъан бусурман тюгюл адамны тазиятына бармагъа буса яратылмай.

- Айлы къатынлагъа чачларын гесмеге де, боямагъа да яраймы?

- Ярай, мунда гери урув ёкъ.

- Жамият булан намаз къылагъанда, адамланы кёплюгюнден мен бирбирде тёшюмню къыблагъа бакъдырмагъа болмай къаламан, тек бетимни буса тюз тутмагъа къаст къыламан. Мен тюз этеменми ва намазым саналамы?

- Намаз къылагъанда адамны тёшю къыблагъа багъып бакъмагъа борч. Шо саялы намаз къылагъанда бетигиз тюз бакъса да, тек тёшюгюз башгъа якъгъа бурулгъан буса, намазыгъыз бузула.

- Сувлу салфетка булан толу кюйде намаз жувунмагъа боламы?

- Намаз жувунувну шарты - таза сув жувулмагъа герекли санлардан оьтмеге тарыкъ (бет, къоллар, баш, аякълар ва озгелери). Сувлу салфеткалар шо учун къыйышмай, шо саялы шолар булан намаз жувунув да тюз болмас.

- Маргаринни ашамагъа яраймы? Онда донгуз эт къоллангъан деп эшитген сарайман.

- Булай гезиклерде сурсатны составына къарамагъа тарыкъ ва шонда донгуз эт яда озге гери урулагъан мал къоллангъан буса, озокъда, шону ашамагъа ярамай. Мал не затдан этилгени ону уьстюнде язылып бола.

- Башында явлукъ байланмагъан гъалда намаз жувунмагъа ярай болгъан сонг, шо гъалда ачыкъ башы булан (эргилилер ёкъ ерде) намаз къылмагъа неге ярамай?

- Намаз жувунувну шартларына авратын япмакъ гирмей. Намаз къылывда буса, авратын япмакъ шартланы бириси, шо саялы къатынгиши башын япмагъан кюйде намаз къылса, шо саналамай.

- Кимесе бирев хабарлайгъанда шёшгюрсе, шо сёзлер герти бола дегени тюзмю?

- Геритден де, шо шолай. Абу Хурайра етишдирген Пайхаммарны ﷺ инамлы гъадисинде булай айтыла: *«Эгер бирев хабар айта буса ва шо мюгълетде ишгюрюп йиберсе, шо айтагъаны гъакъ герти»*.

- Къабурларда оьсеген терекни емишлери ашамагъа яраймы?

- Къабурларда оьсеген терекни емишлери ашамагъа ярай, эгер шо вакъфу буса (жамиятныки буса). Амма къабурлар кимесе биревню еслигинде буса, огъар сорамайлы емишлени ашамагъа ярамай.

Рузнама

Июль

дни	Утрений	восх.	Обеден.	После-обеден.	Вечерн.	Ночной
1	01:55	04:12	11:55	16:00	19:34	21:04
2	01:56	04:13	11:56	16:00	19:34	21:04
4	01:58	04:14	11:56	16:00	19:34	21:04
6	02:00	04:15	11:56	16:01	19:33	21:03
8	02:03	04:16	11:57	16:01	19:32	21:02
10	02:05	04:18	11:57	16:01	19:32	21:02
12	02:08	04:19	11:57	16:01	19:30	21:00
14	02:11	04:21	11:57	16:00	19:29	20:59
16	02:13	04:23	11:58	16:00	19:28	20:58
18	02:17	04:24	11:58	16:00	19:27	20:57
20	02:20	04:26	11:58	16:00	19:25	20:55
22	02:23	04:28	11:58	15:59	19:23	20:53
24	02:26	04:30	11:58	15:59	19:21	20:51
26	02:30	04:32	11:58	15:58	19:20	20:50
28	02:33	04:34	11:58	15:58	19:17	20:47
30	02:36	04:36	11:58	15:57	19:15	20:45

Дагестанский гуманитарный институт объявляет набор на 2015–2016 учебный год по следующим направлениям:

48.03.01 «Теология»

Квалификация: бакалавр теологии

Профиль: культура Ислама

Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Перечень вступительных испытаний: история, русский язык, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, органах безопасности, религиозных организациях, структурах по паломничеству и др.

48.04.01 «Теология»

Квалификация: магистр теологии

Профиль: исламская теология

Форма и срок обучения: 2 года (принимаются лица с высшим гуманитарным образованием)

Перечень вступительных испытаний: теология

Перспективы выпускника: работа

Перечень вступительных испытаний: русский язык, математика, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в учетно-аналитической, аудиторской, административно-управленческой, внешнеэкономической сферах и др.

38.03.05 «Бизнес-информатика»

Квалификация: бакалавр бизнес-информатики

Профиль: электронный бизнес

Срок обучения: очно – 4 года

Перечень вступительных испытаний: русский язык, математика, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в сфере бизнеса и финансов с применением инфокоммуникационных технологий, маркетинга, логистики, в исследовательских учреждениях по бизнесу и информатике.

50.03.01 «Искусства и гуманитарные науки»

в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, органах безопасности, религиозных организациях, структурах по паломничеству и др.

45.03.02 «Лингвистика»

Квалификация: бакалавр лингвистики

Профиль: теория и методика преподавания иностранных языков (арабский, английский)

Форма и срок обучения: очно – 4 года.

Перечень вступительных испытаний: иностранный язык, русский язык, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, международных организациях в качестве переводчиков и др.

42.03.02 «Журналистика»

Квалификация: бакалавр журналистики

Профиль: журналистика

Форма и срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Перечень вступительных испытаний: литература, русский язык, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в средствах массовой информации – газетах, журналах, на телевидении и радио, в исламских СМИ и др.

38.03.01 «Экономика»

Квалификация: бакалавр экономики

Профиль: бухгалтерский учет, анализ и аудит.

Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Квалификация: бакалавр искусств и гуманитарных наук

Профиль: международные отношения, политические науки и права человека

Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Перечень вступительных испытаний: русский язык, история, творческий конкурс.

Перспективы выпускника: работа в области международных отношений, политических наук и прав человека, межкультурных коммуникаций и бизнеса.

МЫ ПРИНИМАЕМ:

лиц, имеющих: высшее образование; среднее профессиональное образование; окончивших образовательное учреждение до 2009 г., – на основании вступительных испытаний, проводимых вузом.

Все остальные категории граждан – на основании результатов ЕГЭ.

НЕОБХОДИМЫЕ ДОКУМЕНТЫ:

1. документ об образовании или его нотариально заверенная копия,
2. свидетельство ЕГЭ,
3. паспорт,
4. цветное фото (3x4) – 8 штук.

Прием документов: с 10 июня по 29 августа.

АДРЕС ПРИЁМНОЙ КОМИССИИ:

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136 (рядом с Центральной джума-мечетью).

Тел. 94-00-60, 8 964 009 00 47
<http://daggum.ru>

Медресе и Дагестанский Исламский Университет имени шейха Мухаммад-Ариффа

Объявляют прием абитуриентов на очередной 2015/2016 учебный год.

Цель обучения – подготовка специалистов со средним и высшим профессиональным религиозным образованием по направлению «Культе исламского вероисповедания» квалификации «Священнослужитель исламского культа».

Продолжительность обучения:

в Медресе – 3 года;

в Дагестанском исламском университете – 5 лет.

ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ, НЕОБХОДИМЫХ ДЛЯ ПОСТУПЛЕНИЯ:

1. Нотариальная копия документа о среднем общем образовании (поступающим на базе основного общего образования (9 класс.) вместе с нотариальной копией аттестата необходимо представить справку со школы о переходе на семейную форму обучения).
2. Копия паспорта.
3. Фотокарточки размером 3/4 в количестве пяти штук.
4. Медицинская справка Ф 086.

5. Копия прививочного сертификата Ф 156/у-93.

6. Рекомендация от преподавателя религиозного обучения либо от руководителя мечети (имамы), расположенной по месту жительства абитуриента. Прием документов с 1 июня по 17 августа.

Наш адрес: г. Махачкала, ул. Дахадаева, д. 136.

Тел.: (8722) 67 55 08;
+7 (988) 294 56 16.

ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «ГУМАНИТАРНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ»

Знание без нравственной основы — ничего не значит.

Л. Н. Толстой

Уважаемые абитуриенты!

Гуманитарно-педагогический колледж объявляет набор на 2015-2016 учебный год. ПОУ «Гуманитарно-педагогический колледж» осуществляет подготовку специалистов со средним профессиональным образованием для общеобразовательных школ, предприятий, организаций и учреждений.

Особенности колледжа

- раздельное обучение юношей и девушек;
- преподавание основ и культуры религии;
- высокий уровень воспитательной работы;
- адаптация программ к уровню знаний студентов;
- исключение коррупции, объективная оценка знаний.

Специальности

Преподавание в начальных классах
Квалификация выпускника: Учитель начальных классов. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес., по заочной форме: 11 кл. – 2 г. 10 мес.

Экономика и бухгалтерский учет

Квалификация выпускника: Бухгалтер. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 2 г. 10 мес., 11 кл. – 1 г. 10 мес.

Дизайн (по отраслям)

Квалификация выпускника: Дизайнер. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес.

Социальная работа

Квалификация выпускника: Специалист по социальной работе. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес.

- документ об образовании или его копия, заверенная нотариусом;
- копия паспорта (свидетельство о рождении);
- 8 фотографий размером 3x4;
- медицинская справка формы 086у.

Прием документов

На очное отделение – с 10 июня по 20 июля.

На заочное отделение – с 10 июня по 30 сентября.

Адрес приемной комиссии:

РД, г. Махачкала, ул. А. Султана, 10-й км; ул. Дахадаева, 136.

Контакты:

Тел: 51-88-33, 8-988-784-51-56

gpkdag@mail.ru

www.gpkdag.rp

www.gpkdag.com

Лицензия 05Л01 № 0000748 рег. № 6453 от 22.08.2012 г.

Свидетельство о гос. аккредитации № 000350 № 4708 от 08.07.2010 г. до 08.07.2015 г.